GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe treĭ lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 87. *Lunĭ, Marțĭ 21 Aprilie (3 Maiu).* **1887.**

Ungurii și conferența din Sibiiu.

I.

Brașovŭ, 20 Aprilie 1887.

Multă supĕrare i-a cuprinsŭ pe guvernamentalii ungurĭ din Clușiu, pentru că fóia nóstră a declaratŭ în ajunulŭ conferenței partidei naționale române clarŭ și neindoiosŭ, că nicĭ vorbă nu póte fi ca Românii aderențĭ ai acestei partide sĕ se lapede de postulatulŭ *autonomiei țĕrii Ardĕlului*, alfa și omega programului nostru naționalŭ.

Suntemŭ datorĭ cu mulțămire ḑiarului „Kolozsvar“ că, ocupându-se de viitórea nóstră conferență, vine și pune cestiunea pendentă dintre Românĭ și Ungurĭ pe adevĕratulŭ ei tĕrĕmŭ, deși trebue sĕ mărturisimŭ, că o face acésta far' de intențiune, numai indirectŭ, prin modulŭ cum combate nisuințele nóstre naționale, luându-șĭ refugiu la nisce teorii, una mai șuchiată și mai absurdă decâtŭ alta.

Mai întâiu de tóte guvernamentalul „Kolozsvar“ găsesce că Sibiiulŭ, unde se va întruni conferența nóstră, este unŭ orașŭ, care revócă în memoriă numai „timpurile triste ale absolutismului nemțescŭ.“

Ce-i pasă fóiei clușiane de aceea, unde se vorŭ aduna representanții alegĕtorilorŭ românĭ? Décă stăpânulŭ ei, décă guvernulŭ ungurescŭ voiesce într'adevĕrŭ sĕ cunóscă postulatete naționale ale Românilorŭ, nu le póte afla elŭ și de'a Sibiiu tocmai așa de bine, ca din orice altŭ orașŭ ardelenescŭ? Orĭ nu cumva Sibiiulŭ este situatŭ în centrulŭ Africei?

Dér, ḑice „Kolozsvar“, Sibiiulŭ e orașulŭ tristului absolutismŭ nemțescŭ. Póte fi. Admitemŭ că pe timpulŭ absolutismului și încă multă vreme după aceea Sibiiulŭ a formatŭ capitala țĕrii Ardĕlului. Admitemŭ și aceea, că Ungurilorŭ cu dreptŭ cuvêntŭ li suntŭ urgisite timpurile, când poronceau p'aicĭ „Bezirkerii“ austriacĭ.

Insĕ una pentru alta. Décă îi dóre pe Ungurĭ astăḑĭ așa de tare, când își aducŭ aminte de absolutismulŭ nemțescŭ, sĕ recunóscă, décă potŭ sĕ fiă dreptĭ, că și pe noi Românii trebue sĕ ne dóră absolutismulŭ constituționalŭ ungurescŭ, care este încă în ființă și pe care îlŭ sêmțimŭ amarŭ; sĕ recunóscă că, după ce de pildă Clușiulŭ este aḑĭ orașulŭ de frunte, unde Ungurii ardelenĭ în orbia lorŭ aducŭ omagie și întrețînŭ cultulŭ acestui fatalŭ și sinistru absolutismŭ ungurescŭ, nu-i póte trage inima nicĭdecum pe Românĭ de a merge sĕ-șĭ țînă acolo conferența lorŭ națională.

Ce impórtă însĕ Clușiulŭ, ce impórtă Sibiiulŭ, când e vorba de *a fi séu a nu fi?*

Și în privința acésta a nemerit'o „Kolozsvar“ când ḑice, că în relațiunile nóstre cu Ungurii totulŭ se reduce la întrebarea, că óre noi Românii mai avemŭ orĭ nu dreptulŭ și puterea de a trăi și de a ne desvolta în acestŭ statŭ ca individualitate națională deosebită, ce amŭ fostŭ din vechime, suntemŭ și vomŭ fi, décă Dumneḑeulŭ popórelorŭ, pentru multele nóstre pĕcate și slăbiciunĭ, nu-șĭ va întórce fața cu totulŭ dela noi?

Ḑice „Kolozsvar“, că principiile luptei nóstre naționale suntŭ rĕu întemeiate și că ne aflămŭ cu toții în mare rĕtăcire, când pretindemŭ drepturĭ naționale pentru noi. „Trecutulŭ“, ḑice acéstă fóiă, nu justifică pretensiunea nóstră, „pentru că Românii nicĭodată n'au figuratŭ între marginele acestei țĕrĭ ca națiune deosebită.“

Fóia ungurésca afirmă, dér ca de obiceiu, ne rĕmâne dató re cu dovedile. De aceea îi aducemŭ aminte, că Românii până în veaculŭ alŭ XIII-lea au constituitŭ pe acestŭ pămêntŭ o națiune deosebită cu drepturĭ deosebite politice-naționale și că în cursulŭ timpului, fiindŭ despoiată de aceste drepturĭ, ea nicĭodată n'a renunțatŭ la ele și de repețite-orĭ s'a încercatŭ sĕ și le recâștige, ér mai alesŭ în veaculŭ alŭ XVII-lea și alŭ XVIII-lea căpeteniile nóstre naționale au pretinsŭ de repețite-orĭ dela casa domnitóre și dela ordurile țĕrii restituirea națiunei române în drepturile ei avitice, ca a patra națiune a țĕrii Ardĕlului.

Sĕ nu ne pierdemŭ însĕ în trecutulŭ depărtatŭ și sĕ remânemŭ la timpurile cele mai nouĕ. Credemŭ, că Ungurii clușienĭ își vorŭ mai aduce aminte, că după încetarea absolutismului nemțescŭ și înaugurarea erei constituționale s'a adunatŭ la Sibiiu dieta ardelenéscă, care a adusŭ o lege fundamentală, prin care s'a recunoscutŭ națiunea română ca a patra națiune politică a Transilvaniei și că acéstă lege a fostŭ confirmată și sancționată de Impĕratulŭ și marele principe alŭ Transilvaniei.

Românii s'au și bucuratŭ câțiva anĭ de posițiunea unei națiunĭ deosebite între națiunile Ardĕlului, până ce au venitŭ Ungurii cu uneltirile și violările lorŭ și au scos'o érăși din acéstă posițiune.

Sĕ nu ni se ḑică dér, că n'amŭ figuratŭ aicĭ nicĭodată ca națiune deosebită, când constatatŭ este afară de acésta de istoricii cei mai de frunte și mai marĭ — între carĭ nu se va puté numĕra nicĭodată unŭ Hunfalvy — că Românii suntŭ poporulŭ băștinașŭ, autohtonŭ alŭ Ardĕlului!

Susține mai departe „Kolozsvar“, că nicĭ esemplulŭ altorŭ popóre din alte state nu póte justifica principiile nóstre, deórece în nicĭ o țĕră cetățenii, carĭ vorbescŭ altă limbă, nu arŭ forma o națiune deosebită. Ce feliu de cetățenĭ înțelege „Kolozsvar,“ și ce feliu de limbĭ? Nu cumva se gândesce érăși la cele câteva sate de coloniștĭ Ciangăi din Moldova? Elveția și Belgia nu esistă pentru „Kolozsvar“? Dér sĕ nu mergem așa departe, întrebămŭ pe Ungurii guvernamentalĭ din Clușiu, cum este cu putință, ca Croații, carĭ nu vorbescŭ limba ungurésca, sĕ constitue în statulŭ ungarŭ o națiune deosebită, și cum este cu putință, ca Cehii, Polonii, Slovenii și Românii din țĕrile cislaitane sĕ formeze națiunĭ deosebite în statulŭ austriacŭ? Nu suntŭ Ungurii aceia, carĭ mereu țînŭ conferințe și negociéză pacturĭ cu aceste diferite națiunĭ din imperiulŭ dualistŭ austro-ungarŭ?

Viitorulŭ, mai adauge „Kolozsvar“, asemenea nu ne-ar sfătuì pe noi Românii a stăruì pe lângă ideile și principiile nóstre actuale politice, pentru că pĕcatele politice ale premergĕtorilorŭ se rĕsbună întotdéuna asupra urmașilorŭ lorŭ.

Sĕ ne permită „Kolozsvar“ a-i spune, că pe lângă cea mai mare bunăvoință nu'lŭ putemŭ privì ca autoritate, dela care sĕ așteptămŭ sĕ ne dea o directivă pentru viitorŭ, îi admitemŭ însĕ dreptulŭ de a fi îngrijatŭ de viitorulŭ națiunei unguresci și de a cumpĕnì la rĕndulŭ lui, că óre nu potŭ avé și Ungurii pĕcate politice și óre aceste pĕcate nu se vorŭ rĕsbuna cumplitŭ asupra urmașilorŭ lorŭ?

Din afară.

Incidentulŭ Schnaebele, care a ținutŭ ḑece ḑile Europa într'o nelinișce și ferbere continuă, s'a resolvatŭ prin liberarea comisarului francesŭ. Se ḑice că Schnaebele va fi transferatŭ dela granița alsațo-lotaringiană în sudulŭ Franciei. Prin cedarea guvernului germanŭ și prin atitudinea moderată și înțeléptă a guvernului francesŭ, s'a scosŭ dela ordinea ḑilei încă o gravă afacere politică, care ar fi pututŭ provoca complicațiunĭ în Europa.

„Morning Post“ raportéză, cum ḑice ea, din isvorŭ diplomaticŭ, că concentrarea unei puternice flote francese în Marea mediterană avea de scopŭ sĕ dea o lovitură Angliei în Egiptŭ. Inainte cu câteva ḑile, asigură fóia englesă, în cercurile diplomatice trecea ca mai probabilŭ unŭ conflictŭ anglo-francesŭ, decâtŭ unŭ nou rĕsboiu germano-francesŭ. Cu tóte astea e posibilŭ, că incidentulŭ dela Pagny i-a încrucișatŭ Franciei planurile. Unŭ altŭ diplomatŭ, ḑice aceeașĭ fóiă, a asiguratŭ, că concentrarea flotei francese avea de scopŭ o amenințare contra Italiei. Palermo, Neapole și Livorno aveau sĕ fiă bombardate îndată ce Italia șĭ-ar fi grămăditŭ trupe la granița francesă. Aceste scirĭ însĕ se declară ca neadevĕrate și sgomotele n'au pututŭ isvorĭ decâtŭ din faptulŭ, că de câteva ḑile se facŭ la Toulon manevre de esercițiĭ de către flota francesă.

După cum raportéză „Pol. Corr.“ din Saloniсŭ, în Macedonia se înaintéză trupe turcescĭ în direcțiune spre granița muntenegrénă. Tabĕra din Prizrend a fostŭ întărită cu 12,000 ómenĭ și o companiă sanitară. Comandele militare turcescĭ dau mare atențiune și graniței bulgaro-macedonene, deórece s'au arătatŭ simptome de bănuială. S'au prinsŭ scrisorĭ cifrate din Bulgaria și în ținutulŭ Velissonului s'au găsitŭ ascunse 40 puscĭ, care se ḑice că arŭ aparținé unei bande de hoțĭ. Cercurile turcescĭ suntŭ convinse, că o mișcare revoluționară în Macedonia ar porni numai din partea Zankoviștilorŭ, și speră că în aceste mĕsurĭ profilactice vorŭ fi sprijinite de guvernulŭ bulgarŭ. De altă parte scirĭ din Scutari comunică, că guvernatorulŭ generalŭ alŭ Albaniei superióre a chematŭ fórte grabnicŭ la Scutari pe toțĭ șefii triburilorŭ muntene, spre a'șĭ asigura sprijinulŭ lorŭ pentru casulŭ unorŭ complicațiunĭ. Din ce parte se vorŭ provoca complicațiunĭ nu se spune. Nu-i vorbă, deunăḑile Mohamedanii au înlăturatŭ crucea de pe mormêntulŭ rĕposatului prințŭ alŭ munțilorŭ Prenk Bib Doda și Miridiții 'șĭ-au rĕsbunatŭ tăindŭ capetele la 7 soldațĭ turcĭ. Dér astfelŭ de procederĭ nu suntŭ rarităṭĭ p'acolo. Cu Muntenegru, care de altmintrelea în timpulŭ din urmă a făcutŭ marĭ pregătirĭ de rĕsboiu, se ḑice că Turcia stă în bune relațiunĭ. Prin urmare ar rĕmâné Macedonia, unde Turcia se teme de o rĕscólă provocată de Zankoviștĭ, și de aceea grămădesce trupe acolo. Ér în ce privesce concentrarea de trupe turcescĭ la granița muntenegrénă, lucrulŭ se esplică astfelŭ, că ivindu-se turburărĭ în Macedonia și póte că și în ținuturile locuite de Albanezii creștinĭ, Muntenegru ar puté încerca sĕ profite de ele.

In privința Afganistanului, oficiulŭ „Reuter“ e informatŭ, că încă totŭ esistă temeiu a crede, că îi va succede Emirului din Afganistanŭ, sĕ'șĭ restabiléscă autoritatea sa asupra insurgențilorŭ. In casŭ însĕ când Emirulŭ totușĭ ar fi rĕsturnatŭ, o astfelŭ de eventualitate n'ar fi de natură sĕ provóce negreșitŭ complicațiunĭ între Rusia și Anglia. Se ḑice că s'ar fi chibzuitŭ deja asupra planurilorŭ d'a împedeca unŭ astfelŭ de resultatŭ, și anume Anglia și Rusia ar puté lua mĕsurĭ pentru a suprima unŭ rĕsboiu între triburile afgane și a da Afganistanului unŭ domnitorŭ protegiatŭ de Anglia și de Rusia, și plăcutŭ ambelorŭ puterĭ.

SCIRILE DILEI.

Alegĕtorii românĭ din cele patru cercurĭ electorale ale comitatului Brașovŭ, întrunițĭ erĭ în conferință în sala hotelului Nr. 1 de aci, au alesŭ delegațĭ pentru conferința partidului naționalŭ românŭ ce se va ține la 7 Maiu n. în Sibiiu, pe următorii domnĭ: în cerculŭ I: Dr. *Aurel Mureșianu* și *G. B. Popŭ*, în cerculŭ II: *Vasilie Voina* parochŭ și *Diamandi I. Manole*, în cerculŭ III: *Alexe Verzea* și *Victorŭ Popea* parochĭ, în cerculŭ IV: *Iosifŭ Comanescu* parochŭ și *George Proca*.

—x—

După cum află „Bud. Korr.“, *alegerile generale pen-*

tru dietă se vorŭ face în cursulŭ lunei lui *Iunie*, adecă înainte de secerişŭ.

—x—

Comitetulŭ congresualŭ alŭ reuniunilorŭ de maghiarisare a ţinutŭ o şedinţă, în care s'a raportatŭ, că la congresŭ s'au anunţatŭ tóte 80 reuniunile de maghiarisare. In ordinea dilei a congresului s'au pusŭ şi acele propunerĭ şi cestiunĭ, ce dorescŭ unele reuniunĭ sĕ le aducă în desbatere, precum propunerea clubului scriitorilorŭ şi artiştilorŭ în afacerea bibliotecelorŭ poporale şi propunerea asupra mijlócelorŭ reuniunilorŭ de maghiarisare. — Congresulŭ ca congresulŭ, dér banchetulŭ!

—x—

Din *Aradŭ* se scrie, că la întrebarea comitetului electoralŭ ministrulŭ Szechenyi a telegrafiatŭ primarului, că *femeile*, care se ocupă cu o industriă orĭ afacere de sine stătătóre *potŭ vota* in persónă la alegerea pentru camera de comerţŭ.

—x—

Cu ocasiunea avansărilorŭ de Maiu în armată au fostŭ înaintaţĭ la *infanteriă*: la rangulŭ de majorŭ: căpitanulŭ de cl. I. din regimentulŭ de infanteriă 51 Albertŭ *Drăganŭ*, transferatŭ în acelaşĭ timpŭ la reg. 12 de inf. la rangulŭ de căpitanŭ cl. I: căpitanulŭ cl. II Andreiu *Chilianŭ* din reg. 12 de inf.; la rangulŭ de căpitanĭ cl. II au fostŭ înaintaţĭ locotenenţii: Pavelŭ *Duralia* reg. 99 inf. Iosifŭ *Maciaga*, reg. 57 inf. Andreiu *Hanganŭ* reg. 63 inf.; Ioanŭ *Humiţia* reg. 51 inf. supracompletŭ şi ataşatŭ institutului militarŭ din Viena; George *Boldea* reg. 64 inf.; Stoianŭ *Paicŭ* reg. 25 inf.; Ciriacŭ *Băcillă* reg. 50 inf.; Basiliu *Literatŭ* reg. 2 inf. Nicolae *Dragomirŭ* reg. 64 inf. şi George *Popovicĭ* reg. 62 inf.; la rangulŭ de locotenenţĭ au fostŭ înaintaţĭ sublocotenenţii: Iosifŭ *Martinŭ* reg. 11 inf.; Iosifŭ *Biscanŭ* supracompletŭ în reg. 23 de inf. şi ataşatŭ institutului geograficŭ militarŭ din Viena; Eugenŭ *Roşca* reg 31 inf.; George *Cocianŭ* reg. 16 inf.; Dionisiu *Florianŭ* reg. 50 inf.; Sabinŭ *Hodoşŭ* reg. 50 inf.; la rangulŭ de sob-locotenentŭ au fostŭ înaintaţĭ cadeţii: Mihailŭ *Ciobanŭ* reg. 2 inf.; Teodatŭ *Cernĕuţénŭ* reg. 31 inf. Teodorŭ *Bistrianŭ* reg. 43 inf.; Alexandru *Ciobanŭ*, supracompletŭ in reg 25 de inf. şi ataşatŭ batalionului 3 de infanteriă bosniacŭ. La *vĕnĕtorĭ* a fostŭ înaintatŭ la rangulŭ de căpitanŭ cl. II. locot. Ioanŭ *Poplăceanu* 28 bat. La *artileriă* a fostŭ înaintatŭ la rangulŭ de căpitanŭ cl. II locotenentulŭ Ilie *Penza* din bateria 1 a regimentului 7 de artileriă; la rangulŭ de locotenentŭ, sublocotenentulŭ Ioanŭ *Muica* din reg. 12 de artileriă fiind împărţitŭ la comitetulŭ technicŭ administrativŭ militarŭ din Viena. Căpitanĭ comptabilĭ cl. II au fostŭ numiţĭ: locotenentulŭ comptabilŭ Grigorie *Sălvanŭ* din reg. 11 de ulanĭ şi locotenentulŭ comptabilŭ Mihaiu *Mihăilaşŭ* din reg. 54 inf.

—x—

In *Beiuşŭ* s'a descoperitŭ de curendŭ o nouă carieră de *marmoră*, de o calitate escelentă. S'au făcutŭ deja paşĭ pentru esploatarea acestui abundantŭ depositŭ de marmoră.

—x—

Relativŭ la *revolta din Vizma*, comitatulŭ »Timişórei, „Pester Lloyd" comunică următórele: Proprietarulŭ Rugats din Vízma puse pe ómenii sĕi de 'mpuşcară vacile mai multorŭ locuitorĭ din satŭ, fiindŭ că păsceau pe o livade în litigiu. Acéstă procedere provocă nespusŭ de mare iritaţiune, poporulŭ năvăli înarmatŭ asupra curţilorŭ lui Rugats, împuşcà asupra lui, dér fără sĕ-lŭ lovéscă, şi voi sĕ pĕtrundă cu forţa în casă. In momentulŭ criticŭ apărură 24 gendarmĭ, dinaintea cărora ţĕranii se retraseră. S'au făcutŭ mai multe arestărĭ.

—x—

Pentru *delictŭ de duelŭ* au fostŭ puşĭ de Curia r. în stare de acusaţiune ajutorulŭ de secretarŭ alŭ căilorŭ ferate ung. Bela Erdely şi deputatulŭ şi redactorulŭ lui »Ellenzek" Bartha Miklos. Tribunalulŭ din Cluşiu pusese în stare de acusaţiune numai pe Erdelyi. Tabla reg. din Tergu-Mureşului i-a pusŭ pe amendoi şi Curia a aprobatŭ acértă decisiune.

—x—

Cetimŭ în „Ecoulŭ Severinului": „Cu unŭ trenŭ specialŭ, în diua de 11 curentŭ, au trecutŭ prin gara Severinŭ la Bucurescĭ *35 vagóne cu 750 Ungurĭ* cu femei şi copii, angajaţĭ, după câtŭ ne-amŭ informatŭ, a merge în Bucurescĭ spre a lucra la fortificarea Bucuresciului." — De „fericire« emigrĕză aceştĭ Ungurĭ în România, ju pâne »Ellenzek"?

—x—

A eşitŭ de sub tiparŭ nou *catalogŭ de cărţĭ românescĭ şi musică* alŭ librăriei Nicolae I. Ciurcu din Braşovŭ. Catalogulŭ se trimite la cerere gratis şi franco oricui; cuprinde cărţĭ literare, sciinţifice, didactice, scolastice, bisericescĭ, cărţĭ poporale, scrierĭ beletristice; romane, novele, poesii, piese teatrale etc.; pentru musică se află deosebite composiţii: romanţe pentru o voce, cu acompaniamentŭ de pianŭ, piese de danţŭ, piese de salonŭ pentru pianŭ etc.

—x—

Teatru ungurescŭ. Astă-séră se va juca »*contele Monte Christo*", dramă in 5 acte, scrisă de Alesandru Dumas, tradusă în unguresce.

Sinodulŭ archidiecesanŭ din Sibiiu.

Sibiiu, 15 Aprilie 1887.

In şedinţa de erĭ, a treia, după ce se autentică protocolulŭ şedinţei premergĕtóre, se acordară concedii deputaţilorŭ Stefanŭ Iosifu 15 dile, cav. de Puşcariu Sim Munteanu şi V. Almăşanu câte 5 dile, V. Roşescu pe sesiunea întregă. S'au predatŭ apoi comisiunilorŭ respective mai multe petiţiunĭ şi doué rapórte consistoriale, privitóre unulŭ la adaptarea seminarului Andreianŭ, celălaltŭ la urcarea taxei seminariale dela 60 la 100 fl. pe anŭ.

Dep. Ios. Puşcariu ceti raportulŭ generalŭ alŭ comisiunei organisătóre despre activitatea consistoriului arhidiecesanŭ in 1886. Din raportŭ reiese, că în cursulŭ anului au întratŭ 7429 piese, cu 215 mai multe ca in anulŭ precedentŭ, şi anume 333 presidiale, 491 plenare, 2245 bisericescĭ, 2360 şcolare şi 2000 epitropescĭ. Dintre acestea mai suntŭ 38 de resolvatŭ. Şedinţe plenare s'au ţinutŭ 16. S'a întregitŭ protopopiatulŭ Agnitei prin alegerea d-lui Sabin Piso, mai suntŭ de întregitŭ protopopiatéle I. alŭ Braşovului, Făgăraşului şi Mediaşului. Cu adaptarea şi repararea seminariului s'au cheltuitŭ 12,155 fl. 37 cr. Localităţile suntŭ corespundĕtóre în tóte privinţele pentru 160 de elevĭ. Dela ultimulŭ congresŭ naţionalŭ bisericescŭ au incursŭ pe calea consistoriului metropolitanŭ în resortulŭ plenului următórele obiecte: *a)* resolvarea în modŭ negativŭ a cestiunei privitóre la sistemisarea unui postŭ de vicarŭ arhiepiscopescŭ cu rangŭ de arhiereu şi instituirea acestuia; *b)* unŭ proiectŭ de normativŭ pentru regularea dreptului de apelŭ in cause bisericescĭ; *c)* procedura disciplinară pentru persónele şi funcţionarii bisericescĭ, care a căştigatŭ putere de lege cu diua de 15 Noemvre 1886. Raportulŭ amintesce că se aşterne: 1) proiectulŭ de arondare a cercurilorŭ electorale pentru deputaţĭ la sinodulŭ arhidiecesanŭ şi la congresulŭ bisericescŭ; 2) resultatulŭ cercetării asupra neregularităţilorŭ întêmplate la alegerea de deputaţĭ mirenĭ în cerculŭ Sibiiului; 3) despre împărţirea ajutórelorŭ la meseriaşĭ din fundaţiunea Andronicŭ. Se va presenta şi unŭ raportŭ motivatŭ pentru urcarea taxei elevilorŭ seminarialĭ dela 60 la 100 fl.

Raportulŭ se primì ca basă a desbaterei speciale. Se propuse întregirea câtŭ mai ingrabă a protopopiatelorŭ vacante. Partea din raportŭ privitóre la adaptarea seminarului şi la urcarea taxei seminariale a remasŭ sĕ se desbată când se vorŭ pune la ordinea dilei rapórtele speciale respective.

După ce comisiunea organisatóre raportà asupra conclusului congresualŭ privitorŭ la facultatea de a fi membru la sinodulŭ protopopescŭ, ceea ce se luà spre sciinţă, sinodulŭ, la raportulŭ consistoriului plenarŭ despre rĕposarea asesorului consistorialŭ Iónŭ Predovicĭ, işĭ esprimà condolenţa sa, dispunêndu-se alegerea unui altŭ membru preoţescŭ în senatulŭ epitropescŭ alŭ consistoriului arhidiecesanŭ.

Se referà apoi asupra raportului consistoriului arhidiecesanŭ prin care se comunică, că Dr. Ionŭ Crişianŭ şi-a depusŭ mandatulŭ de deputatŭ mirénŭ alŭ cercului Ternavei, in urma intrării sale in tagma preoţéscă, şi că altŭ deputatŭ nu s'a alesŭ fiindŭ timpulŭ scurtŭ. Se primì propunerea deputatului Voileanu, d'a se lua raportulŭ spre sciinţă, ér pe viitorŭ sĕ se facă nouă alegere îndată ce devine vacantŭ unŭ cercŭ electoralŭ. Se luà apoi spre sciinţă raportulŭ consistoriului privitorŭ la retragerea D-rului I. Crişianu din senatulŭ şcolarŭ alŭ consistoriului arhidiecesanŭ, în urma întrării sale în tagma preoţescă şi se decise sĕ se alegă altŭ asesorŭ mirénŭ în respectivulŭ senatŭ; de asemenea se luà spre sciinţă raportulŭ consistoriului relativŭ la demisionarea şi retragerea ei din mandatulŭ de deputatŭ a deputatului I. Gall; se ia spre sciinţă şi conclusulŭ congresului naţionalŭ bisericescŭ relativŭ la § 12 al. 2 din statutulŭ organicŭ despre gradulŭ VI de sânge şi IV de cuscriă privitorŭ la alegerea asesorilorŭ in consistorŭ; se ia in fine spre sciinţă raportulŭ consistorului privitorŭ la regulamentulŭ provisoriŭ despre procedura disciplinară, dispunedu-se ca la anulŭ sĕ vină consistoriulŭ cu unŭ raportŭ amĕrunţitŭ în acéstă privinţă.

Adunarea electorală în D.-Sân-Mărtinŭ.

Onorate d-le Redactorŭ! Te insciinţezŭ că ierĭ în 27 l. c clubulŭ electoralŭ românŭ din cercurile: *Bălăuşeri* şi *Dicio-Sân-Mărtinŭ*, comitatulŭ Ternavei micĭ, şi-a ţinutŭ adunarea în Dicio-Sân-Mărtinŭ, la care din ambele cercurĭ a participatŭ unŭ numĕrŭ de peste 200 alegĕtorĭ; au fostŭ presenţĭ la adunare şi pretorele cu subpretorele, biroulŭ clubului a rĕmasŭ totŭ acela ca şi în trecutŭ; după deschiderea şedinţei prin preşedinte, mai ântêiu adunarea s'a alăturatŭ în consimţĕmêntŭ şi cu deplină încredere la conclusele ce se vorŭ aduce în conferinţa generală viitóre dela 7 Maiu a. c. in Sibiiu. S'a cetitŭ lista alegĕtorilorŭ românĭ din ambele cercurĭ estrasă prin birou din tabela de contribuire şi s'a alesŭ o comisiune de 7, pentru candidarea delegaţilorŭ la conferinţa generală, după carĭ advocatulŭ Simionŭ Căluţŭ a luatŭ cuvêntulŭ şi a arătatŭ ţinuta de până acuma a Românilorŭ din Ardealŭ şi Ţéra unguréscă faţă cu alegerile dietale, forte frumosŭ a vorbitŭ despre pasivitatea Românilorŭ din Transilvania şi despre activitatea celorŭ din Ungaria şi

FOILETONU.

Strigăturĭ poporale,

culese de

B. Germanŭ, invĕţătorŭ în Chirileu.

Mândruţa gălbiniciósă,
Nicĭ-odată nu-i frumósă
Făr' cându-i érba de cósă;
Décă érba se cosesce
Mândra ér îngălbinesce.

⁂

Vai de mine zacŭ de-o bólă
Dér n'are cin' dice: scólă!
Că de-ar dice cineva
Eu din bólă m'aşŭ scula.

⁂

Multŭ mĕ 'ntrebă frunda verde,
De ce faţa mi-se perde?
Dér rĕspunde lemnŭ uscatŭ,
Că trăescŭ cu multŭ bănatŭ,
Si rĕspunde lemnŭ pălitŭ
Că trăescŭ cu multŭ uritŭ.

⁂

Dragi-mi-sŭ copilele
Când strigă găinele:
„Pica"! „pica" la mama,"....
Şi cu ochii la badea.

⁂

Leliţă, buzele tale
Sciu că nu'sŭ mărgăritare,
Că-sŭ de piele ca şĭ-a mele
Hai sĕ ne pupămŭ cu ele!

⁂

Spune i mândră maică-ta
Sĕ 'ngrădéscă uliţa,
Totŭ cu pinŭ şi cu pelinŭ
Ca noi sĕ nu ne 'ntelnimŭ,
Numai Sâmbăta vre-odată,
Dumineca diua totă!

⁂

Frundă verde de pe tĕu
Trei mândre am avutŭ eu:
Una e din Chirileu,
A doua dela Dileu,
Şĭ-a treia din Vidrazeu,
Pe tustrele le-am lăsatŭ
Că alta mĭ-am căpătatŭ,
Mai dulce la sărutatŭ.

⁂

Dragă mi-i mândra slăbuţă
Décă altorŭ nu-i drăguţă,
Ér décă pe alţi-i place
Póte avea de min' pace.

⁂

Hai mândră sĕ ne iubimŭ,
La luatŭ sĕ nu gândimŭ,
Că suntŭ doi bĕtrânĭ acasă
Ei amendoi nu ne lasă.

⁂

Du-te dorŭ din josŭ de móră
Şi-acol' ia năsipŭ în pólă
Şi-i dă la badea sĕ móră,
Sĕ moră, orĭ se trăéscă
Sĕ viă sĕ mĕ peţéscă,
Orĭ sĕ moră, orĭ sĕ peie,
Orĭ sĕ vie sĕ mĕ ieie.

⁂

Nu-i da Dómne badii bine
Că elŭ m'a lăsatŭ pe mine,
Nu-i da Dómne nice rĕu,
Că n'a fostŭ sĕ fi' alŭ mieu.

⁂

M'a făcutŭ maica pe mine
Aşa voinicŭ şi subţire,
Sĕ fiu doftorŭ la copile;
Pe câte le-am doftoritŭ
Tóte s'au tămăduitŭ,
Pus'am ochii şi pe tine
Nu te lasŭ numai păn' mâne.

⁂

Haida mândră 'n cununiă
Păn' ce'i frunda verde 'n viă,
Décă frunda s'o usca,
Popa nu ne-o cununa.

⁂

Sĕraca mândruţa mea,
De-aşŭ şede cu nóptea 'ntrégă
N'ar mai dice: du te dragă!
De aşŭ şedé câtŭ mi-i gându
N'ar mai dice: du-te amu!

Bădiţă de lângă cale
Nu ţĭ rĕdica péna mare,
O rĕdică pe-o mĕsură
Pe cum ţi-i stogulŭ la şură;
Ş'o rĕdică cucuiată
Precum ţi'sŭ boii 'n poiată!

⁂

Haida mândră după mine
Că amŭ trăi fórte bine:
— Mama face sacŭ de peştĭ
Tata face vênturescĭ,
Cu mine sĕ totŭ trăeşcĭ.

⁂

Mândra mea, tineră, próstă,
M'a rugatŭ s'o facŭ nevastă,
Déc' am disŭ că n'o voiu face
Ea s'a pusŭ in patŭ şi zace.

⁂

De gróză că pândă-oiu pune
Mi s'a dusŭ rĕsboiu 'n lume
Şi iţele s'au stricatŭ
Că tare s'au supĕratŭ.

⁂

De-ai fi mândră cum te ţii
N'ai ţiné bucii[1]) 'n budii[2]),
Că din bucĭ ai face pândă
Şi 'n budii ai băga brânză.

[1]) Cânepă. [2]) Şténdŭ.

părțile Bănatului și pe alegĕtorii noștri nesciutorĭ de carte i-a pusŭ în plăcuta posițiune de a sci și cunósce că, ce-i pasivitatea și activitatea, apoi li-a spusŭ că Românii din Ardealŭ până în presente urmăresc și țină la pasivitate absolută față cu alegerile pentru dieta din Pesta, și acésta pentru că până acuma nu li s'a datŭ nicĭ baremĭ unŭ motivŭ de a'șĭ schimba politica din trecutŭ, face atentă apoi pre comisiunea candidatore, ca sĕ candideze bărbațĭ cunoscuțĭ și probațĭ, deórece delegații au sĕ fiă oglinda și espresiunea intimă a simțĕmintelorŭ alegĕtorilorŭ.

Dintre candidațĭ au fostŭ aclamațĭ: pentru cerculŭ de susŭ „Bălăușieri“ advocatulŭ din Dicio-Sân-Mărtinŭ *Simionŭ Căluțŭ*, adm. protop. gr. cath.; *Iacobŭ Macaveiu*, și ca suplentŭ preotulŭ gr. or. *Niculae Aronŭ* din Las lăulŭ rom.— Pentru cerculŭ de josŭ „Dicio-Sân-Mărtinŭ« președintele clubului și *Ioanŭ Horgea* preotŭ gr. cath. în Bia, ér de suplente *Ioanŭ Frățilă* proprietarŭ în Sâncelŭ.

S'au mai alesŭ în fiecare comună unde se află alegĕtorĭ românĭ câte doi și în alta câte trei bărbațĭ de încredere, cătră carĭ biroulŭ clubului — în cele ce apar țină agendelorŭ sale — va a avé a se adresa de câte orĭ va afla de lipsă, și carĭ vorŭ veghia și mijloci, ca pe viitorŭ sĕ se inducă în lista de alegere toțĭ Românii îndreptățițĭ și sĕ-i țină în evidență.

După închiderea ședințeĭ peste 40 alegĕtorĭ s'eu întrunitŭ la unŭ prânḑŭ comunŭ modestŭ pe punga fiecăruia. Toastele încă nu au lipsitŭ, și celŭ d'ântâiu l'a redicatŭ adv. Caluțŭ în onórea și sănĕtatea unuia din membrii gloriósei case domnitóre-habsburgice, care numai în 26 l. c. șĭ-a serbatŭ jubileulŭ de 60 de anĭ și care totdeuna a fostŭ simpaticŭ națiunei nóstre, Inalțimea Sa principele Albrecht. Strigăte de „sĕ trăiéscă“ repețite salutară acestŭ toastŭ. La trei óre după améḑă-ḑi—voioșĭ pentru purtarea cea bună și solidă a alegĕtorilorŭ noștri — ne-amŭ depărtatŭ fie care la ale nóstre.

Unŭ participantŭ.

De prin Huniădora finele lui Aprilie a. c.

Suntemŭ érășĭ în timpulŭ alegerilorŭ de deputațĭ. Avêndŭ înaintea ochilorŭ esemplele trecutului e fórte verosimilŭ, ba aprópe sigurŭ, că cei dela putere vorŭ pune tóte în mișcare spre a țerĭ cu forța, cu amenințărĭ și totŭ feliulŭ de ademenirĭ pe alegĕtorii românĭ (țĕranĭ la urnă, ademenitorii lorŭ făcêndu'i sĕ credă că decă vor vota pentru ei, ei țină cu impĕratulŭ. —De astădată s'au candidatŭ 2 deputațĭ în cerculŭ Huniădorei, oposiționalulŭ E. Hollaki și guvernamentalulŭ Carol Pogány, fiulŭ comitelui supremŭ. Acestŭ din urmă firesce, intrebuințéză tóte mijlócele ca sĕ reéșă spre a puté apoi servi pe stăpânulŭ sĕu din Budapesta. Fișpanulŭ Pogány e vestitŭ și în ceea ce privesce pacturile sale cu Românii în vremea restaurațiunilorŭ comitatense, care pacturĭ în urmă cam remaseră baltă, căcĭ mai în totdeuna candidându-se undeva de notarĭ vr'unŭ Jidovŭ și Românŭ — primulŭ reese, Românulŭ cade. Ér acum, în periodulŭ alegerilorŭ, d-lŭ fișpanŭ — căruia Românii prin pacturĭ îi ajută a scóte castanile fierbințĭ din jarŭ — își manifestă în modŭ măgulitorŭ simpatia pentru Românĭ. D lŭ Hollaki adecă, carele, voindŭ a vorbi imparțialŭ, trebue inșiratŭ între corbĭi albĭ în ce privesce onestitatea și prietenia sa cu Românii — umblândŭ prin cerculŭ Huniădórei a spusŭ programulŭ sĕu în limba românâ alegĕtorilorŭ românĭ, despre care lucru fișpanulŭ s'a indignatŭ fórte vĕḑêndŭ inacésta procedere o violare a ideii de statŭ. Acum Hollaki este privitŭ ca rĕu patriotŭ, fiindcă ca oposiționalŭ are aerulŭ de a nu adera la utopiile infalibilului Tisza!

Pe noi Românii puținŭ ne importă cérta dintre opozițiunalii și guvernamentalii ungurĭ, noi nu ne ocupămŭ cu alegerile — dér acestŭ periodŭ este unŭ felŭ de bețiă în care esaminătorului i se arată diferitele caractere în adevĕrata lorŭ colóre. Și e bine a cunósce ómenii, ca sĕ scimŭ pe viitorŭ cu cine avemŭ a face.

* *

Caticău, 24 Aprilie n. 1887.

Domnule Redactorŭ! In luna curentă 11 st. n. a isbucnitŭ unŭ focŭ ingrozitorŭ în comuna nóstră Caticău. Causa cu siguritate nu se scie. Foculŭ șĭ-a luatŭ începutulŭ cu casele luĭ Ioanŭ Dunca, arḑêndu-i 2 case precum și tóte supraedificatele. Inse fiindŭ că elementului nimicitorŭ nu i s'a pututŭ pune stavilă, se estinse și mai departe și au arsŭ 10 case și mai multe supraedificate, nutrețŭ și bucate, așa încâtŭ bieții locuitorĭ au remasŭ ca vai de ei. Dintre casele arse, puține au fostŭ asigurate, dér și acelea pe fórte micĭ sume. A fostŭ în periculŭ mare biserica care mulțămită energiei d-lui preotŭ localŭ Petru Cherebețiu, care s'a luptatŭ cu abnegațiune pentru apĕrarea bisericei, nu s'a aprinsŭ.

D-lŭ preotŭ, adecă, deși a fostŭ casa d-sale propriă în periculŭ, nu l'a interesatŭ așa tare, ca apĕrarea S-tei bisericĭ. Asemenea scóla gr. cat. din locŭ încă fiindŭ deja aprinsă, numai prin darea josŭ a șindilei s'a pututŭ scăpa de nimicirea totală.

Scóla s'a cumpĕratŭ în a. 1884 la stăruința m. o. domnŭ Ioanŭ Welle protopopulŭ tractualŭ și a on. d nŭ preotŭ localŭ cu m rĭ jertfe; ér acum érășĭ ne a costatŭ reparerea ei 200 fl. Și bietulŭ poporŭ, care deși e storsŭ cu totulŭ prin multele dărĭ, totușĭ avêndŭ conducĕtorĭ destoinicĭ și energicĭ, face și jertfesce câtŭ e cu putință.

Dauna se urcă după calculŭ mediu la 8000, optŭ mii de fl. v. a.

Durerose sĕrbătorĭ a serbatŭ bietulŭ poporŭ de aci!

Georgiu Hatoșŭ,
învĕțătorŭ.

Șcólele românesci din Macedonia.

Când în anulŭ 1862 Cuza Vodă împărțea stégurĭ la oștirea românéscă pe câmpia dela Cotrocenĭ, se afla față și unŭ călugăr românŭ din c. Avdela din Pindŭ, numitŭ Averchie Archimandritulŭ, trimisŭ din muntele Athos, ca egumenŭ unei mănăstirĭ românescĭ, inchinate, și sositŭ numai de puține ḑile. Elŭ aștepta audiența sa la palatulŭ de vară dela Cotrocenĭ.

Privindŭ defilarea oștirii aclamate de poporŭ, bĕtrânulŭ călugĕrŭ fù cuprinsŭ și elŭ de emoțiunea generală. Stringêndŭ atuncĭ mâna lui Cesarŭ Boliacŭ, lui Tell și altora, strigă cu glasŭ tare și cu lacrĕmile în ochĭ: „și eu hiu Armân«! Cercetatŭ cu deamĕnuntulŭ despre Românii din țéra turcéscă, Averchie le descrie starea în care se află ei, ér Boliacŭ, Tell și Bolintineanu se hotărăscŭ sĕ formeze în România, împreună cu Averchie, o societate de cultură, a Macedo-Românilorŭ.

Nu trecŭ multŭ, și societatea se înființă, avêndŭ scopulŭ ei de căpetenie: a rĕspândi prin școlĭ, începêndŭ dela cele primare, în limba română învĕțătura între locuitorii românĭ de peste Dunăre și de peste Balcanĭ; a stărui pentru buna stare a bisericelorŭ comunitățilorŭ românescĭ de-a drépta Dunării și de peste Balcanĭ; a priveghea mersulŭ șcólelorŭ esistente în aceeașĭ parte, și a lucra la îmbunătățirea lorŭ, dotându-le cu cărțĭ, bibliotecĭ și altele.

Membrii acestei societățĭ desvoltară o mare activitate în lucrările lorŭ și în scurtŭ timpŭ se dădu la lumină o gramatică alcătuită de rĕposatulŭ I G. Maxim, profesorŭ la liceulŭ sf. Sava: »Rĕpede idee de gramatică macedono-românéscă«. Ea s'a tipăritŭ în Bucurescĭ, în tipografia statului, numită Nifonŭ, cu spesele d-lorŭ G. Goga și D. Casacovicĭ, spre a se împărțĭ gratuitŭ Românilorŭ de-a drépta Dunării.

In anulŭ 1864, luna Iulie, d. V. A. Urechia, fiindŭ chiematŭ în Bucurescĭ ca secretarŭ generalŭ alŭ ministerului de culte și instrucțiune publică și vĕḑêndŭ activitatea și zelulŭ ce punea călugărulŭ Averchie pentru prosperarea societății macedo-române, alŭ cărei sufletŭ era elŭ, se grăbi a-i face cunoscința, și în ințelegere cu dênsulŭ, se puse insușĭ pe lucru, după unŭ planŭ altulŭ decâtŭ celŭ urmatŭ de societate. Prin stăruințele sale continue, d. Urechia obținŭ dela ministrulŭ sĕu, d. N. Crețulescu, înscrierea în bugetulŭ statului, pe anulŭ 1864 a sumei necesare pentru înființarea unei școlĭ cu unŭ internatŭ în Bucurescĭ, pentru 12 tinerĭ macedo-românĭ, carĭ sĕ fiă adușĭ din patria lorŭ, prin Archimandritulŭ Averchie.

In acelașĭ anŭ, sĕvîrșindu se secularisarea averilorŭ mănăstirescĭ ḑise inchinate, călugării grecĭ fură silițĭ sĕ părăsescă Principatulŭ; singurŭ Averchie rĕmase în țéră, iubitŭ de toțĭ și consideratŭ ca inițiatorulŭ unei mișcărĭ salutare, de reînviere a sentimentelorŭ românescĭ, printre Macedo-Românĭ. Elŭ plecă decĭ cu banii dela ministerulŭ cultelorŭ și instrucțiunii publice, ca sĕ aducă tinerii Macedonenĭ pentru școla macedo-română din Bucurescĭ. După trecere de două lunĭ, bĕtrânulŭ călugărŭ se și intórse triumfătorŭ, incungiuratŭ de cei doi-spre ḑece tinerĭ, destinațĭ a deveni întâii apostolĭ ai Românismului în țĕrile de peste Balcanĭ.

D. Urechia puse sĕ se fotografiece acestŭ Averchie, încungiuratŭ de ucenicii sĕi. Școla mergea progresândŭ, și acesta îndemnă pe guvernŭ a-i îmbunătăți starea, și d'aceea Averchie merse de a doua óră în Macedonia și mai aduse încă alțĭ tinerĭ, așa că școla macedo-română, numĕra în anulŭ 1868 peste 30 școlarĭ[1])

Acești tinerĭ Macedonenĭ se puteau interna în vre-unulŭ din liceele statului, dér d. Urechia credŭ de cuviință că nu e bine sĕ dee deprinderile junimii bucurescene, și d'aceea, elŭ dobândi dela guvernŭ internarea lorŭ separată, în localulŭ Egumeniei dela biserica sf. Apostolĭ, numindŭ pe părintele Averchie îngrijitorŭ alŭ acestui internatŭ, cu dreptulŭ de a locuĭ în casele din cuprinsulŭ bisericii.

Pentru învĕțătura acestorŭ tinerĭ, li se făcŭ unŭ anume programŭ, și li se dădu de căpetenie pe rĕposatulŭ Maximŭ, care cunoscea bine dialectulŭ macedo românŭ.

Sórtea școlei macedo-române din Bucurescĭ a atêrnatŭ dela modulŭ cum miniștriĭ, carĭ s'au urmatŭ la ministerulŭ cultelorŭ și instructiunii publice, înțelegeau cestiunea Macedo-Românilorŭ.

Așa rĕposatulŭ generalŭ Tell, fiindŭ ministru de culte, a socotitŭ că face bine sĕ desființeze institutulŭ separatŭ și sĕ așeḑe pe tinerii Macedonenĭ în liceulŭ sf. Sava; acéstă disposițiune a făcutŭ că elevii Macedonenĭ, venindŭ în contactŭ cu studenții românĭ, au luatŭ în mare parte altă direcțiune decâtŭ aceea pentru care au fostŭ adușĭ. Ei aspiră sĕ se facă bacalaureațĭ, și în urmă, câțiva din ei deveniră funcționarĭ publicĭ în țéră, și nu voiră sĕ se mai întórcă în patria lorŭ, spre a-șĭ lua misiunea de învĕțătorŭ.

După Tell veniră alțĭ miniștri cu mai puțină cunoscință de causă, carĭ încetară de a mai aduce școlarĭ din Macedonia, și astfelŭ școla se desființă cu vremea.

Totușĭ activitatea țĕrii nóstre pentru trezirea Românilorŭ de peste Balcanĭ nu a rĕmasŭ fără róde. Prin inițiativa mai multorŭ Românĭ iubitorĭ de némulŭ lorŭ, se fundară în Macedonia mai multe școlĭ românescĭ, care și astăḑĭ suntŭ susținute atâtŭ de Românii de dincolo, câtŭ și de cei de dincóce.

In călĕtoria întreprinsă de mine în Macedonia în anulŭ 1882 pe lângă alte cercetărĭ făcute asupra Românilorŭ din acele părțĭ[1]), m'am ocupatŭ și cu starea scólelorĭ românescĭ asupra cărora credŭ că nu este fără interesŭ, a împărtăși cetitorilorŭ sciințele adunate.

Intâia scólă română înființată în Macedonia, este scóla primară de băețĭ, deschisă în anulŭ 1864, în orășelulŭ pe deplinŭ românescŭ Târnova, în apropiere de Bitolia, capitala Macedoniei, de cătră Dimitrie Atanasescu, primulŭ învĕțătorŭ care se află și până acuma[2]).

Acéstă scólă nu a pututŭ funcționa în modŭ regulatŭ, decâtŭ dela anulŭ 1867, din causă că adversarii scólei și limbei române în Macedonia au isbutitŭ prin intrigă sĕ obțină dela autoritățile turcescĭ desființarea acelei scolĭ pentru a cărei redeschidere a trebuitŭ sĕ intervină în modŭ oficiosŭ la guvernulŭ din Constantinopole agentulŭ diplomaticŭ alŭ României pe lângă Sublima Pórtă[3]). Acéstă scóla numĕră peste douĕḑecĭ de elevĭ.

A doua scólă s'a înființatŭ în Avdele în Pind în Epirŭ în anulŭ 1867, de Apostolŭ Mărgărintŭ, care după ce a instalat'o în modŭ durabilŭ și a organisat-o, a lăsatŭ în loculŭ lui la acea scólă pe d. Iónŭ Som Tomescu, elevŭ alŭ Seminarului din Bucurescĭ, care actualmente era învĕțătorŭ la scóla din Samarina, ér la scóla din Avdela actualmente este învĕțătorŭ titularŭ d. G. Dante, avêndŭ de ajutorŭ pe părintele Popa Ioanŭ Techi. Scóla acésta are 60 de elevĭ și funcționéză la orășelulŭ pe deplinŭ românescŭ Avdela, numai véra, ér érna ține scóla d. G. Dante la satulŭ Damas, în Tesalia, unde descindŭ și petrecŭ érna toțĭ locuitorii cu vitele lorŭ.

(Va urma.)

[1]) Averchie aduse acești tinerĭ din deosebite comune românescĭ, cei mai mulțĭ suntŭ din Pind; din Perivole a adusŭ pe Giaca Goma, Dimitrie Șumba, Apostolŭ Teodorŭ, din Avdela pe G. Dante, Tuliu Tacit, Iónŭ Gulioti, Dimitrie Abeleanu, Tuliu Carajani, Constantinŭ Caeretti, din Calive pe Gușa Papa Costa, Dimitrie Bradalexi, Nicolai Popilianŭ din Vlacho-Clisura pe Simeonŭ Simota, din Blața pe Andrei Bagavŭ, apoi din alte părțĭ pe Filipŭ Apostolescu, Sergiu Dimitrescu, D. Nicolescu, C Ionescu, G. Pedirich, D. Constantinescu și alții.

[1]) Veḑĭ lucrările mele privitóre la ei: I. Datinele la munțĭ ale poporului românŭ din Macedonia, publicate în Revista de archeologiă de d. G, Tocilescu, Tom. II, pag. 417. — II. Poesii populare din Macedonia, idem, tom. V pag. 175. — III. Cântece de Miriologhi „Convorbirĭ literare“, vol. XVI, pag. 487.

[2]) D. Atanasescu, după unŭ anŭ de funcțiune ca învĕțătorŭ, tipări primulŭ abecedarŭ, și apoi prima istoriă pentru Românii din drépta Dunării: „Istoria Românilorŭ pentru Românii din drépta Danubiului, lucrată după istoria D. V. A. Urechia și D. Casacovicĭ, de Dimitrie Atanasescu, stampată cu plata onor. Societățĭ pentru învĕțătura poporului românŭ, Bucurescĭ, 1867.“ Elŭ a mai tipăritŭ și „Terascripțiune scurtă pentru feciorilĭ și fetele de clasa I și II primară, lucrată de Dimitrie Atanasescu, învĕțătorŭ în prima óră di acéstă limbă. Stambatoria lucrătorilorŭ asociațĭ, Bucurescĭ.

[3]) Veḑĭ procesulŭ-verbalŭ Nr. 3, din 22 Noem. 1886, publicatŭ în fóia societății pentru învĕțătura poporului românŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

MASSAUAH, 2 Maiu. — Comandantulŭ italianŭ Salesta a dispusŭ sĕ se blocheze litoralii Massauahului.

ATENA, 2 Maiu. — In urma unorŭ sângerose conflicte în Canea între Creștinĭ și Musulmanĭ, consulii carĭ erau absențĭ s'au reîntorsŭ érășĭ acolo. Scirĭ mai nouĕ constată o domolire a spiritelorŭ.

VENEȚIA, 2 Maiu. — Desvĕlirea statuei călărețe a lui Victorŭ Emanuelŭ s'a făcutŭ în presența părechei regale între însuflețite strigăte de bucuriă.

Cununiă. — D-lŭ *Alesandru Sima*, teologŭ absolutŭ și d-ra *Regina Deleiu*, fiica d-lui Danilŭ Deleiu notarŭ în perceiulŭ Silvaniei, șĭ-au serbatŭ cununia în 25 Aprilie st. n. — Sĕ fiă în césulŭ celŭ bunŭ!

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureșianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 29 Aprilie st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101.25
Rentă de hârtiă 5%	88.25
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 60
Bonurĭ rurale ungare	104.40
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C4.25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinuluĭ	124 —
Renta de hârtiă austriacă	81 35
Renta de arg. austr.	82 20
Renta de aurŭ austr.	112 —
Losurile din 1860	135.25
Acţiunile băncel austro-ungare	874 —
Act. băncel de creditŭ ung.	285.75
Act. băncel de creditŭ austr.	281.90
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.96
Napoleon-d'orĭ	10.04
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 30
Londra 10 Livres sterlinge	126 90

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 16 Aprilie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	90—	91—
Renta rom. amort. (5%)	92½	93½
» convert. (6%)	86¾	87½
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	103—	103¾
» „ „ (5%)	87—	87¾
» » urban (7%)	100—	100¾
» » » (6%)	92—	93—
» » » (5%)	83—	84—
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	17.—	17.50
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.00	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 30 Aprilie st. n. 1887.

		Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ	Cump.	8.50	Vênd.	8.53
Argint românesc	»	8.45	»	8.48
Napoleon-d'orĭ	»	9.99	»	10.03
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5 93	»	5.99
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	112.—	»	113.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1. Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5.43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 / 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2 18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirişŭ	3.53	—	4.51	—
Apahida	5.10	—	5 28	—
Clușiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6.03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	--	10.5
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.23
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11 05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2 17	--
Mezo-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	--
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.31	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	--
Clușiu (	—	10.28	5.26	6.43	--
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2 35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic.	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ (	—	—	—	—	--
(	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8 46
Bĕrzova	5.56	—	9 33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8 42	—	4 52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4 30	6.—	7 04
Glogovaţŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 (9	7.37	—
Bĕrzova	6 28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9. 8	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	--
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	--
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1 29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenn mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6 19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6 4)
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12.42	—	9 01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.81

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ